

Kära Jesus, hjälp oss!

Per Wallendorffin sanoma ja merkitys

Stig-Olof Fernströmin alustus Tiililä-seurassa 4.3.2013

Synt. 22.12.1916 Dragsfjärdissä, isä: Filip W. synt. Örserum, Småland; nuorin 11 lapsesta, joista 3 muutti Suomeen. Äiti: Maigo, o.s. Simberg.

Per kuoli illalla ma 13.11.1995. Seuraavana päivänä kerroimme lehtori Ulla-Christina Sjömanille, että hän oli kuollut. ”Kyllä minä tiedän. Herra sanoi, että minun poikani on päässyt kotiin. – Tämä ilmaisu on hyvin harvinainen.” Ulla-Christina oli saanut rohkaisua ja opastusta Periltä.

Perhe asui Lauttasaassa, Haahkatie (Ådvägen), Perillä oli veli Christer ja sisar Lilly (Rotkirch). Isällä oli alkoholiongelmia.

Yo 1935 Nya svenska samskolan, syksyllä teol. yo.

- Ei ollut uskossa, tanssi, steppaaminen tärkeää.

Koki kutsun papiksi rippikoulussa ennen uskoontuloa, oli ”vailla sisäistä yhteyttä Jumalaan ja Jumalan sanaan”. Lähetyskutsu kesällä 1936 ylioppilaskokouksessa.

Isä Filipillä oli vanhempi veli Gustav Hjalmar Johansson s. 1871, k. 1896 (tuberkuloosi).

- Kirjoitti päiväkirjaa (jota isä Filip sitten jatkoi)

Merkintä 23.6.1888: ”Klo 16 oli Lähetystalolla kokous jossa Paulus Wolff puhui ”hengellisesti ja syvällisesti Jumalan omaisuuskansasta; Ps 69:9”: ”Minusta on tullut vieras veljilleni, äitini pojat eivät minua tunne.”

Paulus Wolff, Puolan juutalainen, toimi Ruotsissa, Judemissionen-järjestössä. (Lähde: T. Puolimatka, Israelin ystävien 75-vuotisjuhlakirja 1983). Wolffin kirja: Saligheten är af judarna (1891). Oli myös SLS:n palveluksessa. (Per W.: SLS:n juutalaistyön historia)

Per ei tuntenut setäänsä, syntyi 20 vuotta sedän kuoleman jälkeen. Isä ei ollut kertonut hänestä ja hänen uskostaan. 1980-luvun loppupuolella eräs Köhler soitti Perille. Tämä asui perheen entisessä asunnossa, jossa oli tehty peruskorjaus. Päiväkirja löytyi eteisen kaapin takaa. Per ei ollut aikaisemmin tiennyt mitään setänsä uskosta ja juutalaislähetyskiinnostuksesta!

Teologian opinnot 1935–38. Isäni kurssitoveri. Muutama opiskelija oli kutsuttu prof. A.F Puukon kotiin. Siellä nämä kaksi kysyivät Puukolta, miksi hän puhuu niin paljon roskaa luennoillaan. ”Etekö, hyvät herrat, usko, että olen hurskas mies?”. ”Siitä emme voi sanoa mitään, mutta emme ymmärrä, että hurskas ihminen puhuu niin paljon roskaa.”

Valmistui 1938, vihittiin papiksi 10.1.1939. SLS:n palveluksessa 1939–1962, (1955–56 Israelissa), Sipoo 1963–67, Matteus 1967–77, Sörnäs 1977–78. eläkkeelle 1979. TK 1960, TL 1962, TD 1964.

Kansanlähetyksen hallitus 1967–73; Kylväjä 1974–85; Keswick 1963–77; Israelin ystävät pj. 1978–84.

Mitkä sanat luonnehtisivat Periä?

- Jeesus
- Lähetys
- Raamattu, VT – Israel
- Esirukous
- Sielunhoito

Jeesus

”Wallendorff oli ensinnäkin Jeesus-ihminen. Tuntuu liiankin tavanomaiselta sanoa, että Jeesus oli hänelle tärkeä, mutta näin on kuitenkin ehdottomasti sanottava. Hänen kohdallaan tämä myös näkyi selvästi. Hän puhui paljon Jeesuksesta, eikä tämä rajoittunut ainoastaan sellaisiin tilanteisiin, joissa papin odotetaan puhuvan hänestä, saarnoihin, raamattutunteihin ja kirkollisiin toimituksiin.

Wallendorff puhui Jeesuksesta kahdenkeskisissä keskusteluissa, pienissä tapahtumissa, työneuvotteluissa, oikeastaan jatkuvasti. Läsä olevat saivat sen vaikutelman, että hän itse aidosti ja täydesti uskoi sen, mitä hän Jeesuksesta sanoi. Jeesus oli hänelle aidosti hyvin todellinen ja läheinen henkilö – ei pelkästään sydämessä asuvana vaan myös ihmisten ulkopuolella ja heidän keskellään olevana Vapahtajana. Tässä todellisuudessa hän eli koko ajan. Ei yhtään tapaamista tai kokousta hänen luonaan tai hänen johdollaan pidetty ilman sanaa Jeesuksesta, ilman Raamattua ja rukousta.”

”Kiitos, rakas Jeesus, jokahetkisestä avustasi” (myös Helsingin kirkkoherrojen kokouksessa).

Haastoi läsnä olevat: jokainen jae VT:ssa puhuu Jeesuksesta (Hurdal 1966 tai Kristiansand 1970)

Perin 70-vuotispäivän yhteydessä kysyttiin, mikä on ollut parasta. Vastaus: ”Sota”. Sodassa Peroppi, mikä on pääasia: ei uskonto, ei kristinusko, vaan Jeesus itse. ”Pappina minulla on oikeus tuoda terveisiä Golgatalta.”

Jerusalemmissä joka aamu katse Öljymäeltä Temppevivuorelle, kun ensimmäiset auringonsäteet valaisivat ”kultaista porttia”: Joko ”tänään”?

Julistus hyvin Jeesus-keskeistä. Per osasi jäsentää saarnansa niin selvästi, että ne jäivät mieleen.

Hän kuvaili Jeesuksen kärsimyksiä

”Se kestää”

Olen vielä 1980- ja 1990-luvuilla tavannut ihmisiä, jotka ovat saaneet avun Perin julistuksen tai sielunhoidon välityksellä, kun hän kiersi seurakuntia SLS:n palveluksessa ollessaan.

Lähetys

- Lähetyskutsu v. 1936
- SLS:n palveluksessa 1939–62
- Kansanlähetys 1967–73
- Kylväjä 1974–85

Raamattu, VT – Israel

Rakkaus VT:iin, Israeliin, juutalaisiin; hyvä hepreankielen taito; Israelissa 1956–57, 1973, 1985–86. ”Olemme nyt hyvin lähellä sitä aikaa kun koko Israel pelastuu” (1991).

Esirukous

Päivittäinen esirukous satojen, tuhansien nimien puolesta, kokousten osanottajalistat (esim. Pohjoismaiset ylioppilaskokoukset), Kylväjä-lehden tilauslista (n. 9000 nimeä) jne.

Esirukoilija elää salattua elämää. Jeesus, joka rakastaa niin paljon sitä toista ihmistä, tekee sitten, mitä hän haluaa. Meidän tehtävämme ei ole mennä vastauksen puolelle, Jumala vastaa niin kuin hän tahtoo. Eniten opimme silloin, kun hän vastaa ”ei”.

Meidän tulee rukoilla sairaiden puolesta ja seurata Raamatun ohjetta ja voidella öljyllä.

Per on itse sairastanut hyvin paljon. Sen kautta Jumala on pitänyt palvelijansa nöyränä ja riippuvaisena taivaallisesta avusta ja voimasta. Kahden vuoden toipuminen sodan jälkeen.

Sielunhoito:

- Kahdenkeskisessä keskustelussa toinen korva käännettynä Herran puoleen kuullaksemme mitä Hän sanoo. Raamatunlause voi vapauttaa
- Rintamakokemukset
- Per liikkui aivan etulinjassa poikien luona, väsymättä
- Lääkäriin käsky: lepoa
- Kun mikään ei auttanut, lääkäri vei Perin housut!
- Kenttäpiispa Laitinen mainitsi huhtikuussa 1968 viimeisellä sotilaspastorikurssilla ennen eläkkeelle siirtymistään Perin esimerkillisenä sotilaspappina!
- Vakavasti haavoittunut sotilas, kuolemaisillaan, Golgatan terveiset.
- Junassa pitkän yöllisen matkan aikana kersantti tunnusti: Suomalainen partio Murmanskin radan toisella puolella, venäläiset pistimillä kiinni puihin, 30 astetta pakkasta. – ”Mitä sinä luulet heidän ajatelleen jos he olivat kerran kuulleet Jeesuksesta Golgatalla?” – ”Kun he kokivat kuinka kädet kirvelivät, ehkä heille tuli mieleen että he olivat nyt ristillä aivan kuten hän.” – Näin he ehkä saivat lohdutusta ennen kuin pakkanen vei heidän ajattelukykynsä. – Tiedät, että me papit saamme tuoda Golgatan terveisiä. Ylösnousemuksen jälkeen Jeesus näytti aina opetuslapsilleen kätensä ja jalkansa. Hän on sama tänään. Jos hän nyt kulkisi junavaunun käytävää pitkin, mitä arvelet hänen näyttävän meille talvisodan syntisille?” – ”Nyt tämä osui oikeaan. Varmaankin kätensä.”
- SRO:n teologipäivillä 1970-luvun lopulla Per esitti arkkipiispa Martti Simojoelle kysymyksen: Mihin hänen tulisi keskittyä julistuksessa viimeisenä seurakuntapappivuotena? Arkkipiispa kertoi suunnitelmista siirtää Per toiseen paikkaan, mutta pataljoonan miehet sanoivat: ”Älkää, muuten me hukumme.” Simojoki vastasi: ”Sellaista miestä minä en lähde neuvomaan. Kyllä Jumala neuvoo.”

Lähteet:

Kristet Perspektiv 3/91 haastattelu ja pääkirjoitus.

Kristet Perspektiv 4/95 muistokirjoitus